

Opleiding Vakleidster Muziek maakt bewuster

Meer oog voor muziek

'Een durp in beweging' staat op het welkomstbord van de gemeente Escharen, vlak bij Nijmegen. Het plaatselijke kinderdagverblijf De Kinderhoeve neemt die slogan wel erg letterlijk. De hele dag door wordt er met de kinderen gezongen en gedanst; bij elke activiteit klinkt een ander lied. Ook alle instrumenten zijn zelfgemaakt. En wat blijkt: zelfs in badeendjes en kinderparaplutjes zit muziek! JELLE GUNNEWEG

Konijn Nina, een pluchen handpop, begroet de kinderen in de kring. 'Hallo hallo, ik ben Nina, wie ben jij?', vraagt Gera Janssen met een hoge zangerige stem aan het jongetje naast haar. Hij noemt zijn naam, twee andere kinderen volgen. Er is kort aandacht voor een bijna-jarige of een nieuwe broek. En daarna klinkt het weer 'Hallo hallo, wie ben jij?'. Steeds harder zingen de kinderen mee. Als iedereen aan de beurt is geweest, verdwijnt Nina naar de tafel en zet iedereen zonder handpop een nieuw lied in. Nina is door directrice Gera Janssen op De Kinderhoeve geïntroduceerd, na het volgen van de opleiding Vakleidster Muziek. Muziekexpert Bernadette Krans geeft deze cursus via haar bedrijf De Kleine Troubadour (zie kader). De deelnemers hoeven geen muzikaal talent of gedegen muziekkennis te hebben. Ze leren welke liedjes passen bij de ontwikkelingsfase en de leeftijd van kinderen. Er is aandacht voor de kleine en grove motoriek, lichaamsbesef, traditionele wijsjes worden afgewisseld met moderne liedjes en er worden zelf instrumenten gemaakt. Niet alleen de directrice, ook vijf van de negen pedagogisch

Sharon van Lith-Willems tijdens haar examenopdracht Vakleidster muziek

Foto's: De kinderoeuv

medewerkers van het kinderdagverblijf in Escharen hebben de cursus gevolgd. Voor die tijd was er al oog voor muziek, zang en dans, maar nu zijn ze zich bij De Kinderhoeve veel bewuster van het belang ervan. Carline Timmerije: 'We zongen steeds dezelfde deuntjes en maakten allemaal dezelfde gebaren. Nu vullen we elkaar aan en raken geïnspireerd door de ander. Doordat we de nieuwe liedjes vaak zingen, herkennen de kinderen ze best snel. Als maar één leidster de cursus had gevolgd, hadden we er lang niet zo veel plezier aan gehad.' Ze ziet nog meer voordelen, juist ook voor de kinderen: 'Gebleken is dat kinderen die voor het zesde levensjaar veel muziek hebben gehoord, minder bang zijn om alleen te zingen of spreken. Introverte kinderen worden er vrijer van. Het is ook goed voor het ritmegevoel en hun taalontwikkeling.'

Fluistertoon

Ineke Cornelissen tikt met iets op tafel. De kinderen kunnen niet zien wat het is, want haar handen zijn verstopt onder een kleedje. 'Wat hoor ik daar, wat hoor ik daar?,' zingt Ineke. 'Een stok!', roept Mees. Ineke deelt zelfbeschilderde stokjes uit en zet een nieuwe melodie in. De kinderen slaan in hun eigen ritme met de stokjes mee. Ze stoppen direct als het lied eindigt met de tekst 'en nu is het stil'. En zo gaat het verder, eerst op fluistertoon, daarna met veel kabaal en het mag zelfs nóg harder, omdat ze het zo goed gedaan hebben. De stokjes verdwijnen alweer onder gezang in een trommel. Daarna gaat de cd-speler aan om eens even lekker te swingen met de handen in de hoogte en te stampen met de voeten op de grond. Variatie en improvisatie, daar draait het om, weten ze inmiddels bij De Kinderhoeve. Tijdens de opleiding hebben de leidsters allemaal een eigen repertoire van vijftig liedjes moeten samenstellen. Voor elke gelegenheid is er wel een liedje. Die zijn allemaal gebundeld in een speciale klapper en gerubriceerd per thema. Er staat bij in welke toon het lied begint, wat de kinderen erbij kunnen doen en voor welke leeftijd het geschikt is. Op een ander formulier houden de medewerkers bij hoe vaak de liedjes al gezongen zijn, zodat er voldoende variatie is. 'Voorheen zong ik in een te lage toonsoort', vertelt Sharon van

Lith-Willems. 'Sommige kinderen haakten dan sneller af. Nu weet ik dat ik hoger en trager moet zingen dan ik gewend ben. Herkenbaarheid is ook zo belangrijk. Je kunt een lied soms wel vijf keer achter elkaar zingen, tot ze hun aandacht verliezen. Vroeger had ik gezegd: "Hè nee, dat hebben we al zo vaak gehoord, dat doen we niet meer hoor!"'

Badeendjes

De Kinderhoeve heeft een kast vol dozen met 'muziekinstrumenten'. Van zelfgebouwde trommels, tot kleurige ritmestokjes, schuddoosjes en bellenstokken. Alles is zelf gemaakt en beschilderd. En werkelijk alles blij je te kunnen gebruiken om liedjes te visualiseren. Zo is er een doos met badeendjes en een opblaasbaar babybadje ('alle eendjes zwemmen in het water'), een stapel kinderparaplutjes ('het regent, het regent, het spettert en het spat') en veelkleurige plastic vissen ('visje, visje, in het water').

Maar het hoeft niet altijd ingewikkeld. Een cd opzetten kan natuurlijk ook, als hij maar geschikt is voor de situatie en de leeftijdsgroep. Ingeborg de Bruijn: 'Als de kinderen met blokken gaan bouwen, draaien we wel eens een klassiek muziekje op de achtergrond. Ook met onweer of een hele week regen kunnen de kinderen best onrustig zijn. Even wild dansen op harde muziek, en je hebt ze weer bij de les. Vroeger was ik bang dat ik ze dan niet meer rustig zou krijgen.'

De ouders zijn zeer te spreken over de extra aandacht voor muziek en dans op De Kinderhoeve. De kinderen zingen thuis vaker en minder gebruikelijke liedjes. Voor de vaders en moeders die willen meezingen, wordt de tekst gekopieerd. De Kinderhoeve merkt het nog niet bij de aanmeldingen, maar de extra aandacht voor muziek en dans kan zeker bijdragen aan het imago van het kinderdagverblijf. Ineke Cornelissen blaast op haar blokfluit de juiste toonsoort voor het slotlied. Ze pakt konijn Nina en zingt 'Dag Nina'. Alle kinderen worden persoonlijk bedankt voor het meedoen en mogen tot besluit Nina een knuffel geven. Drie kwartier zijn omgevlogen. «

Geïnteresseerd in de opleiding?

De opleiding Vakleidster Muziek duurt tien dagdelen en wordt op de werkvloer gegeven. De muzieklessen zijn bedoeld voor nul- tot vierjarigen. Kosten € 950,- (tweede leidster € 650,-, derde € 450,-, vierde € 250,-). Kijk voor meer informatie op www.dekleinetroubadour.nl of bel (020) 452 50 25.